

Изх. № 03-00-45
26.10.2009 г.

ДО
Г-Н СИМЕОН ДЯНКОВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НСТС,
ВИЦЕПРЕМИЕР И МИНИСТЪР
НА ФИНАНСИТЕ

Относно: Становище на БСК по проекта на Закон за държавния бюджет за 2010 г. във връзка с насроченото заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество на 26.10.2009г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДЯНКОВ,

Българската стопанска камара изразява следното становище по проекта на Закон за държавния бюджет за 2010г.:

1. Приветстваме намерението на Правителството да състави един балансиран и предпазлив бюджет за 2010 г. В същото време, според нас, подходът не е достатъчно консервативен от гледна точка на КФП.

Следва да бъде представено в **табличен, агрегиран вид** очакваното изпълнение на приходната и разходната част на бюджета за 2009 г. спрямо проекта за бюджет и КФП за 2010 г., в т.ч. като процент от БВП. Липсата на тази информация затруднява сравнителния анализ на предлаганите промени в бюджетните политики и тяхното отражения върху бизнес средата.

Добро впечатление прави, че не са предвидени тъй наречените 10 ÷ 20 % буфери в разходната част, което силно затруднява изпълнението на програмите и проектите на отделните разпоредители с бюджетни средства и създава предпоставки за недостигане на заложените цели.

2. По данъчната и социалноосигурителна рамка на бюджета за 2010 г.:

- Подкрепяме намеренията по отношение на данъчното законодателство да се осигури по-нататъшното съхраняване на общия неутрален характер и ниски ставки на основните преки данъци, както и засилването на контрола и събираемостта, чрез които освен подкрепа за фиска се оказва натиск върху сивия сектор и нелоялната конкуренция.
- В същото време, обаче, считаме, че увеличението на акциза за електроенергия отново оказва натиск върху бизнеса. Засилва се косвеното субсидиране на потребителите на електроенергия ниско напрежение и топлоенергията, поради липсата на пазарни принципи при ценообразуването.
- Не намираме за достатъчно аргументиран отказът от увеличение на акциза върху алкохола, което бе направено в последствие. По този начин бюджетът се лишава от тези приходи.
- По отношение на такса за битови отпадъци деформациите в нейното определяне и дискриминационното облагане на бизнеса ще затрудни допълнително бизнеса в търсенето на решения за изход от кризата.

- Политиката по осигуряване на самофинансирането на общините няма точни параметри и проблемите се решават чрез държавно субсидиране.

Продължават деформациите в социалната сфера. Следва:

- Да се осигури по-голяма прозрачност и коректност при определяне на осигурителните плащания за служители от бюджетната сфера при формиране на държавния бюджет за 2010 г. и следващите години. От началото на 2010 г. държавните служители да внасят, както всички останали осигурени лица, осигурителни вноски за сметка на получаваното от тях възнаграждение.
- Средствата за осигурителни вноски на държавните служители, кадровите военнослужещи от МО, служителите на МВР и служителите от правораздавателната система – от работодателя и индивидуалните вноски, да се включат в бюджетите на съответните министерства и ведомства. В субсидията от държавния бюджет за ДОО и НЗОК да не включват средствата за осигурителни вноски на държавните служители, кадровите военнослужещи от МО, служителите на МВР и служителите от правораздавателната система. Подлежи на преразглеждане размерът на осигурителните вноски за тези служители, който следва да се приведе в съответствие с размера и времето на получаване на пенсията.
- Участието на държавата със здравноосигурителни вноски за лицата, които осигурява, е силно деформирано. През последните години техният среден размер е около 2,5 пъти по-малък от средната осигурителна вноска, внасяна от работодатели и осигурени лица, въпреки високия здравен риск и заболяемост на осигуряваните от държавата пенсионери, деца и безработни. За 2010 г. тази тенденция е запазена. Ако се премахне тази деформация, по наши разчети се осигуряват допълнително средства в размер около 400 млн.лв.
- Деформациите в социалните плащания скриват реалните разходи на бюджета за администрацията, като особено деформира бюджетите на МО, МВР и МП.

3. По основните параметри на макрорамката и предложения проектобюджет за 2010 г. считаме, че:

- Спад на БВП – до 2 % е твърде оптимистично, на фона на процикличността и неопределеността в преодоляването на кризата в световната икономика и, по-специално - в европейската.
- Чуждестранни инвестиции – 10,2% от БВП (прибл. 3,3млрд.евро) са също оптимистична прогноза.
- Курса на долара – 1,45 лв./щ.д. не отговаря на очакваното предвиждане, което ще се отрази на търговския дефицит на страната.

4. По разходната част на проекта на бюджет за 2010 г.

- Предвижда се преразпределение от 38,4% от БВП (42,3% по КФП) и нулево бюджетно салдо за 2010 г. по националния бюджет, а по КФП - дефицит от 0,7% от БВП.
- Размерът на разходите в социалния сектор като дял бележи най-значителен ръст, достигайки 15,3% от БВП (ръст от 2,5% спрямо програмата за 2009 г.).

Поетите социални ангажименти при намаляване на осигурителните вноски за пенсии с 2% пункта създават общ недостиг в бюджета на ДОО от над 2,1 млрд. лв., покрит с допълнителни субсидии за сметка на държавния бюджет, което допълнително деформира бюджета.

Този ръст на социалните разходи става за сметка на другите сектори и, преди всичко - за сметка на **намаление на капиталовите разходи с източник националния бюджет** – 1,7 % спрямо БВП, което паралелно с намалението на БВП създава условия за размисъл за изхода на българската икономика от кризата.

- Общият размер на инвестиционните разходи по КФП за **2010 е 6,1% от БВП** (от тях 3,1% от ЕС) при **7% по програмата за 2009 г.** Намалението на инвестиционната част е опасно за бъдещето на икономиката.

Това намалява възможностите за инвестиции, развитие на инфраструктурата и активизиране на бизнеса в условия на криза и намалено външно търсене.

В този смисъл подкрепяме планирания ръст в разходите за околна среда – 1,6% от БВП спрямо 1,3% по програмата за 2009г.

- Планирани са големи разходи с твърде размита структура, като при това основните разходи отиват за социалната сфера, а не за икономиката.

Бюджетът, като материализиран израз на политиката, показва на какво ще разчитаме. Излиза, че основното увеличение на разходите е за туризма (с 240%) и в транспорта, т.е. преди всичко за неефективно работещите държавни структури, косубсидирани от бизнеса.

5. По приходната част:

- БСК подкрепя принципно по-голяма част от мерките по подобряване на събираемостта.
- При необходимост следва да се преоцени отказа от повишаване на акциза за алкохолните напитки.
- Следва да бъдат предвидени възможности за облагане на доходите от SMS-игри и от нелегални хазартни игри в Интернет и трансфери извън страната (над 1,2 млрд лв) в съответствие с предложението на БСК по данъчните закони.

Отсъства намерение за аутсорстване на държавни дейности.

Проектобюджетът не дава отговор на основния въпрос :

Какъв ще бъде изходът за българската икономика след кризата?

По наше мнение, двигател на развитието при деформираната структура на българската икономика може да бъде ускорената електронизация на всички видове дейности на българското правителство и местната власт.

Подобна политика ще доведе до:

- Рязко увеличаване на събираемостта на бюджетните приходи,
- Ускоряване на паричните потоци,
- Намаление на сивия сектор в икономиката,
- Намаляване на натиска на администрацията към бизнеса,
- Ограничаване на корупционните практики,
- ограничаване и подобряване ефективността на публичните разходи,
- увеличаване доверието на чуждите инвеститори към българската държава.

Убедени сме, че независимо от развитието на кризата и очакваното икономическо възстановяване през следващата година, предложените мерки ще се отразят позитивно, както на обвързването на бюджетните приходи и разходи, така и върху възможностите на бизнеса на бъдещето на българската икономика.

БСК призовава:

- **политическия елит**, управляващи и опозиция да използват целия си потенциал в търсене и изпълнение на конструктивни решения, за мобилизация на обществото, запазване на постигнатото,
- **българските синдикати** да ограничат временно, макар и справедливи, но завишени искания спрямо сегашните възможности на икономиката и бюджетната рамка през 2010г.

Обръщаме се с апел и към **работодателите и техните браншови структури** за предприемане на антикризисни мерки и действия за намаляване последствията от настоящата криза и улесняване на икономическото възстановяване в условия на действащ валутен борд.

Неопределеността не може да се управлява, но икономиката и фирменият сектор могат да се регулират, за да се ограничи неопределеността!

С уважение,

ПРЕДСЕДАТЕЛ

/ **Божидар Данев** /